

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

14. august 2025

EM2025/91

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at ændre de gældende retningslinjer for udarbejdelse af lovforslag, således at der i lovbemærkningerne skal redegøres for lovforslagets forhold til internationale forpligtelser, som påhviler Grønlands Selvstyre, herunder særligt menneskerettigheder og oprindelige folks rettigheder. Naalakkersuisuts nye procedurer skal træde i kraft pr. 1. januar 2026.

(Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen Jensen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

På vores lands vej mod øget selvstændighed er klare og uomtvistelige menneskerettigheder for landets borgere et af det allervigtigste.

Jævnfør selvstyreloven skal vi stifte ansvarsområder, som vi selv skal styre. Vi skal på sigt tage ansvar for flere myndigheder. Og alt imens vi går ad denne vej, skal andre lande som vi skal samarbejde med, følge med i vores arbejde med vores politiske værdier.

I takt med, at vi opretter nye ansvarsområder, skal borgerne kunne se, at vi i vores politiske indsatser værdsætter menneskerettigheder, særligt de oprindelige folks rettigheder. Ved at skabe klare procedurer sikres der åbenhed og transparens som politiske værdier. Det er tanken, at der afklares hvilke konsekvenser de lovforslag, man arbejder med, har i forhold til de gældende rettigheder. Det er ad denne vej, vi i større grad sikrer, at lovforslagene fra sagens start har sikret fokus på rettighederne. Dermed sikrer vi også, at rettighedsinstitutioner og sågar organisationer, der har med menneskerettigheder at gøre, kan inddrages allerede i starten af arbejdet med nye love.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

I fremtiden skal vi være sikre på hvilke rettigheder der er gældende i forbindelse med, at ansvarsområder flyttes fra den danske stat til det grønlandske folk. Naalakkersuisut skal i deres arbejde med nye love tage udgangspunkt i menneskerettigheder og især i de oprindelige folks rettigheder, derfor ønsker jeg, at Inatsisartut skal pålægge at Naalakkersuisut ændrer og fornyer deres procedurer fra og med 1. januar 2026.

Vi bor spredt i et stort land og har vore forskellige vaner, hvorfor vi har behov for at have klare rettigheder, idet vi under vores vej til øget selvstændighed finder det nødvendigt, at vi ved stiftelse af nye områder kan udarbejde love der har udgangspunkt i klare lovgivningsmæssige rettigheder.

Jeg ser frem til at høre partiernes holdninger, tak.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Der kan forventes udgifter der svarer til halvårs normering for en A/C fuldmægtig, dvs. 500.000 kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Ingen

Økonomiske og administrative konsekvenser borgerne:

Ingen